Pastorala de Crăciun
a Mitropolitului Ardealului

NICOLAE,
din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi mitropolit al românilor ortodocşi din Ardeal, Banat, Crişana şi Maramureş.

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Isus Hristos

„Cu vrednicie să umblaţi după chemarea cu care sunteţi chemaţi; cu toată smerenia şi blândeţele, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste; nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii". (Efeseni, 4, 1-3).

Vin şi de data aceasta cu duhul meu la voi, iubiţii mei fii sufleteşti, ca să mă bucur împreună cu voi de praznicul Naşterii Domnului şi împreună să dăm mulţumită lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să-l ajungem şi'n anul acesta. Dar vin la voi şi cu cuvântul meu, ca să vă împărtăşesc cu părintească dragoste învăţături şi poveţe din prilejul acestui praznic. Căci ziua de astăzi, sfinţită prin sosirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, trezeşte în sufletele noastre gândiri înalte, simţiri alese şi pătrunzătoare. Toate se îndreaptă către Domnul şi Mântuitorul nostru, care ne întâmpină în mijlocul praznicului Naşterii Sale şi se coboară la noi cu adevărul lui, cu darul lui, cu duhul lui, cu evanghelia, cu crucea, cu iubirea lui, aşteptând să-i deschidem larg porţile inimilor noastre şi să-l primim înlăuntrul lor. Să facem deci şi noi ca păstorii cari cu bucurie s'au apropiat de Domnul în noaptea cea sfântă, ca magii să ne închinăm lui şi să-i aducem daruri smeritele noastre silinţe de a împlini voia lui, toată obştea creştinească să cânte astăzi cu glas ne nesfârşită bucurie: „Hristos se naşte, măriţi-l; Hristos din ceriuri întâmpinaţi-l; Hristos pe pământ, înălţaţi-vă.."

Astfel, cu Hristos în inimile noastre şi cu Hristos razim al paşilor vieţii noastre, vom înfrunta mai uşor vrăjmăşiile şi răutăţile acestei lumi. Ele s'au îngrămădit peste măsură în vremea de azi. Solia păcii pe pământ, pe care a vestit-o oastea cerească deasupra peşterii din Vifleem, a răsunat şi de data aceasta într'o lume plină de împărecheri, de lupte şi sfâşieri între oameni şi popoare. In Răsăritul îndepărtat se poartă războiu crâncen şi împreunat cu mari jertfe între împărăţia Japonezilor şi cea a Chinezilor. In Spania uciderea fără cruţare între fraţii de aceiaş sânge, de aceiaşi limbă şi credinţă încă nu s'a sfârşit şi e greu de spus când va lua sfârşit. Inainte de aceasta cu abia câteva luni era gata să se deslănţuie războiul între statele cele mai mari şi mai luminate din Europa şi numai un pas ne-a despărţit de el. Valurile stârnite atunci nu s'au liniştit nici acum şi nu e zi care să nu aducă mereu pricini de învrăjbire. E neliniste pretutindenea în lume, încât unii oameni înclină să creadă că omenirea se găseşte la marginea unei prăpăstii de unde nu mai este întoarcere.

Noi însă, oameni cu credinţă în Dumnezeu, nu suntem de părerea aceasta. Nu suntem ca cei ce n'au nădejde. E, fără îndoială, mare fierbere astăzi în lume, ca întotdeauna când se împoncişează cu înverşunare puteri protivnice şi când viaţa morală e în destrămare. Dar Dumnezeu e şi astăzi la cârma lumii. Cu puterea Lui, înţelepciunea şi iubirea Lui. Acestea sunt mai mari şi mai presus decât toate încurcăturile de pe pământ şi gândurile lui Dumnezeu vor rămânea biruitoare peste toate împotrivirile ce li s'ar pune în cale. Cu această linişte şi cu această încredere trebue să privim noi cei credincioşi viaţa turburată a zilelor noastre. Şi încă ceva: s'o ajutăm să se liniştească! Oricât de smerit ar fi locul ce-l ocupă în lume, fiecare creştin e dator să fie crainic al împărăţiei păcii pe pământ. Drept aceea vă îndemn şi eu, iubiţii mei, la acest mare şi Dumnezeesc praznic al păcii, cu sfântul apostol Pavel: „Cu vrednicie să umblaţi după chemarea cu care sunteţi chemaţi, cu toată smerenia şi blândeţele, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste; nevoindu-vă a păzi unirea duhului întru legătura păcii".

Chemarea cu care suntem chemaţi întru Domnul nostru Isus Hristos este aceea de fii ai lui Dumnezeu şi moştenitori ai împărăţiei celei veşnice a lui, după cuvântul evanghelistului: Câţi l-au primit pe dânsul, le-a dat lor putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu (Ioan 1, 12; Romani 8, 17). Această chemare e cinstea cea mai mare la care poate ajunge omul, e cinstea ridicată mai presus de orice cinste ar avea cineva dela oameni, e cinstea în legătură cu ţinta cea mai din urmă a vieţii omeneşti, în legătură cu Dumnezeu şi cu veşnicia. Această cinste nu se poate cumpăra cu niciun ban de pe lumea aceasta. Ea e dela Dumnezeu. Cel ce a primit chemarea la această cinste, acela să se poarte cu vrednicie faţă de ea — zice apostolul, adică să-i rămână credincios şi cu statornicie neclătinată. Aşa se cade să fie adevăratul creştin care-şi vede datoriile sale de fiecare clipă în lumina veşniciei. De aceea el e ridicat deasupra nimicniciilor acestei lumi. E pătruns de menirea sa cea netrecătoare. In raport cu ceilalţi oameni, cu fraţii săi, creştinul se va purta cu smerenie, fiindcă ştie că nimic nu are ce nu ar fi primit şi încă multe îi lipsesc din cele ce ar trebui să le aibă; se poartă cu blândeţe, adică fără supărare faţă de cei ce i-ar fi greşit; cu îndelungă răbdare care nu este altceva decât iubirea cea îngăduitoare faţă de semenii noştri. Trăim într'o vreme care parcă şi-a pierdut răbdarea, care dă năvală grăbită la orice şi calcă sub picioare ceeace nu i se pleacă. Creştinul în mijlocul acestei lumi nerăbdătoare să dea pilda omului cu îndelungă răbdare, ceeace nu-i tot una cu a fi nepăsător şi a aştepta cu mâinile în sân să-ţi cadă totul de-a gata. Ci răzbdarea e semn de putere neîmputinată în faţa greutăţilor prin cari răsbeşte binele în lume, aşa cum Dumnezeu e răbdător cu slăbiciunile oamenilor şi nu-i părăseşte, ci aşteaptă îndelung ca să-i poată folosi în slujba scopurilor sale în lume. Smerenia, blândeţele şi îndelungă răbdarea, nu sunt altceva decât laturi ale virtuţii celei mari a iubirii, care nu se trufeşte, nu se întărâtă, toate le rabdă şi care niciodată nu cade, ci peste toate rămâne biruitoare (I. Cor. 13, 4—8). Unde iubirea se sălăşlueşte, acolo se netezesc drumurile pentru traiul oamenilor împreună şi deasupra tuturor deosebirilor se păzeşte „unirea duhului întru legătura păcii".

Iubirea se coboară însă deodată cu Hristos-Domnul, care a adus-o în lume. Unde El pune stăpânire peste sufletele oamenilor, acolo se înfrăţesc gândurile, se topesc patimile, amuţesc vrăjmăşiile, se deslusesc ţintele cele mai mari şi viaţa începe a curge în aceiaşi albie către ele. Celor ce sunt turburaţi de neliniştea vremurilor de astăzi, nu le pot recomanda altceva decât să-şi îndrepte privirile spre Hristos şi să intre sub ascultarea şi puterea lui. Sub steagul lui Hristos, în biserica lui, ca într'o mare familie de fraţi au stat dealungul veacurilor unii lângă alţii bogaţi şi săraci, stăpâni şi robi, filosofi şi neînvăţaţi, oameni de toate vârstele şi de toate stările, cu suferinţele, cu bucuriile şi cu nădejdile lor. Ea e chemată să păzească şi 'n vârtejul sbuciumatelor zile de astăzi „unirea duhului întru legătura păcii".

In slujba acestei lucrări de înfrăţire, care se petrece mai cu înlesnire în zona stăpânită a simţămintelor, se găseşte şi acum, ca întotdeauna, în sânul neamului românesc sfânta noastră biserică strămoşească. Cu iubire de mamă ea cheamă pe toţi fiii ei la pace şi bunăvoire. Ceasul de faţă ne porunceşte să ne strângem rândurile toţi bunii români în faţa primejdiilor ce ne pândesc dinlăuntrul şi din afara hotarelor ţării. De aceea până la unul suntem datori să-i stăm cu toţii într'ajutor înţeleptului nostru Suveran, ca să conducă destinul acestui neam spre limanuri fericite. Şi cum criza prin care trecem în momentele de faţă e de ordin moral, trebue să deschidem toate izvoarele de tărie sufletească din cari s'a adăpat în trecutul său poporul nostru. Renaşterea naţională, pe care cu toţii o dorim, va fi posibilă şi va rămânea trainică numai dacă va fi aşezată la temelia ei înoirea forţelor morale ale naţiunii. Iar această înoire nu se poate înfăptui decât prin puterea de prefacere a credinţii religioase şi prin pătrunderea ei în adâncul sufletelor.

Să folosim praznicul Naşterii Domnului pentru a-i face neamului nostru acest mare şi mântuitor bine. Să faceţi văzută, iubiţii mei, naşterea lui Hristos în vorbele voastre, în faptele voastre, în casele şi familiile voastre, în toată viaţa cea dintre voi. Cu vrednicie să umblaţi după chemarea cu care sunteţi chemaţi, îngăduind unul altuia cu dragoste şi nevoindu-vă a păzi unirea duhului întru legătura păcii.

Impărtăşindu--Vă arhiereasca Noastră binecuvântare şi făcându-vă din toată inima urări ca aceste sfinte sărbători, precum şi cele ce vor urma ale Anului nou şi ale Bobotezii, să le petreceţi cu gândul la chemarea voastră, cu bucurie şi pace şi să vă învredniciţi a le ajunge întru mulţi ani, am rămas

Al vostru au tuturor de tot binele voitor

NICOLAE
arhiepiscop şi mitropolit
Sibiu, la sărbătorile Naşterii Domnului din anul 1938.

PASTORALA P. S. NICOLAE
AL VADULUI FELEACULUI ŞI CLUJULUI

Din pastorala P. S. Nicolae, episcopul Vadului, Feleacului şi Clujului, desprindem:

Toată suflarea să laude pe Domnul, care ne-a învrednicit să ajungem din nou marele şi luminatul praznic al Naşterii Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Toate suflarea să mulţumească bunului Părinte ceresc pentru bogatele daruri duhovniceşti trimise prin Fiul Său, care astăzi se naşte.

Astăzi Hristos se naşte în sufletele noastre. In inimile noastre vrea să se sălăşluiască. La poarta lor bate. Nu ca un prunc care aşteaptă căldură, ci ca un stăpân care aduce căldură. Nu ca un prunc care aşteaptă să fie purtat, ci ca un călăuzitor care să ne poarte pe drumurile bune ale vieţii spre împărăţia lui Dumnezeu. Nu ca un copil nevrâsnic, ci ca un „Moş Crăciun" încărcat cu daruri.

El aduce comori duhovniceşti tuturor celor ce-l primesc: Celor îndureraţi alinare, celor întristaţi mângâiere, celor desnădăjduiţi nădejde, celor slabi putere de-a birui necazurile vieţii, celor înviforaţi pace, celor osândiţi mântuire.

Da, mai ales pacea o aduce Hristos în sufletul în care El se naşte. Pacea pe care o dorim cu toţii, pacea după care însetoşează inimile noastre. Oamenii n'o pot aduce, fiindcă ei grăiesc şi făptuesc dintru ale lor. Ei n'o pot aduce, pentrucă de cele mai multe ori purced la această mare treabă cu inima învârtoşată de pizmă, de răutate, de lăcomie, de furtişag, de viclenie şi de alte patimi.

Numai Hristos poate aduce în lume această pace. Numai El, care s'a născut în tainica pace a nopţii din Vifleem; numai El care de atâtea ori a împărtăşit pace apostolilor săi şi prin urmaşii acestora ne-o împărtăşeşte nouă până la sfârşitul veacurilor; numai El, care—după cuvântul sfântului Apostol Pavel — este însă pacea noastră (Efeseni 2, 14), El care prin jertfa sa preacurată a surpat zidul păcatului dintre om şi Dumnezeu şi care din înstrăinaţi ce-am fost de Ziditorul a toate, ne-a făcut din nou fii iubiţi ai Părintelui celui din ceruri.

Această binefăcătoare pace ne vine în dar, nu pe urma vredniciei noastre. De primit şi de păstrat însă n'o putem decât prin propria noastră voie, prin propria noastră credinţă cu care ne împreunăm cu Hristos Domnul nostru. Din rodurile dulci ale acestei păci nu putem gusta decât rămânând întru El şi ascultând credincioşi până la moarte de poruncile sfintei lui Evanghelii, aşa cum ni le propovăduieşte Maica noastră Biserică dreptmăritoare.

Toţi suntem fiii aceluiaş Părinte. Un Tată avem în cer: pe Dumnezeu. Un duh suntem prin Biserica şi în Biserica lui Hristos şi un trup suntem prin obârşia şi frăţia noastră naţională. Iar dacă suntem fraţi întru Hristos şi întru naţia care ne cuprinde — frăţeşte se cuvine să şi vieţuim un suflet fiind, una cugetând (Filipeni 2, 2) şi din dragoste purtând sarcinile unii altora (Rom. 15, 1). Făcând astfel — „Dumnezeul păcii" (Rom. 155, 53) şi pacea Crăciunului va fi cu noi, cu toţi. De binefacerile ei se cuvine să se bucure toată suflarea creştinească. Nici o slăbiciune, nici o patimă omenească nu se cade să o tulbure, ci s'o sporească.

De aceea, dragii mei, fiţi oamenii rânduelii şi ai iubirii frăţeşti. Ajutaţi-vă unii pe alţii întru necazuri, ca şi Dumnezeu să se milostească şi să Vă ajute. In chip osebit să Vă siliţi a împlini porunca Evangheliei care Vă îndeamnă să hrăniţi pe cei flămânzi, să adăpaţi pe cei însetoşaţi, să primiţi pe cei fără adăpost, să îmbrăcaţi pe cei goi, să mângâiaţi pe bolnavi şi pe toţi cei în suferinţă. (Matei 25, 35-36).

Nu vă învârtoşaţi inima spunând: să ajute Statul. De bună seamă şi el e dator să ajute pe cei nevoiaşi. Dar oricât de bine ar întocmi el împărţirea ajutoarelor celor lipsiţi, rămân destule prilejuri ca oamenii înşişi să se ajute ei între ei. Şi sunt datori s'o facă mai ales azi, când atâţia necăjiţi ne întâmpină la fiecare pas. De altfel nimeni nu cunoaşte tainele viitorului. Nimeni nu ştie, câţi din cei ce ar putea dărui azi, mâine se vor bucura de dania altora?

Osebit de acestea, dragii mei fii, toate „câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de bună laudă" (Filipeni 4, 8) — acelea să le gândiţi şi să le faceţi în toate zilele vieţii voastre, ca bun răspuns să puteţi da la înfricoşatul judeţ al Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Pastorala P. S. Andrei al Aradului

P. S. Andrei episcop al Aradului, Ienopolei şi Hălmagiului, precum şi al părţilor anexate din Banatul-Timişan, a dat de Sf. Sărbători o pastorală din care desprindem:

A doua minune mare, ce s'a petrecut după facerea lumii, este Intruparea Fiului lui Dumnezeu, adică Naşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Fecioara Maria.

Numirea de *„creştin"* vine dela numele lui Hristos şi înseamnă *om îmbrăcat în Hristos*, după cum zice apostolul Pavel: „Câţi întru Hristos v'aţi botezat, în Hristos v'aţi îmbrăcat. Botezul este a doua naştere, o naştere nu din trup ci din duh. După cum aerul pătrunde în orice loc deschis aşa şi Duhul lui Dumnezeu umple sufletul celui botezat. Trupul creştinului se face o biserică a lui Dumnezeu.

Cel botezat a îmbrăcat haina cea albă a nevinovăţiei, este un *om nou chemat la o viaţă sfântă* aşa cum a fost viaţa Mântuitorului nostru.

Creştinul este *al lui Hristos*, care l-a răscumpărat cu scump sângele Său. Hristos este *Domnul nostru.*

Numele de creştin mai înseamnă şi *purtător de cruce.* Mântuitorul a zis: „Cel ce vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-mi urmeze Mie. Pe crucea creştinului stă scris: încredere în Dumnezeu, care ni este Tată, răbdare fără de cârtire în suferinţe, şi nădejdea răsplătirii cereşti.

Creştinul *are pace cu Dumnezeu* prin Iisus Hristos, şi se laudă în nădejdea slavei ce-l aşteaptă în apropierea lui Dumnezeu. Şi nu numai atât, ci el se şi „laudă întru necazuri, ştiind că necazul răbdare lucrează, iar răbdarea curăţire, iar curăţirea nădejde, iar nădejdea nu dă de ruşine".

Creştinul este un *ostaş*, un luptător neobosit, care nu se luptă pentru a dobândi o cunună trecătoare, ci una care nu se vesteşte şi care este viaţa cea veşnică. El este pururea treaz, priveghind în rugăciune, până la venirea Domnului său.

Scos de către Hristos din întunerecul neştiinţei şi al păcatului la lumina cunoştinţei lui Dumnezeu şi a adevărului, creştinul este un *„fiu al luminei"* o „cetate ce stă deasupra muntelui", şi o „făclie în sfeşnic, ce luminează tuturor celor ce sunt în casă". El mai este şi *sarea pământului* care păzeşte lumea de stricăciunea păcatului.

Dar nu e de ajuns numai a ne numi creştini. Este nevrednic de acest nume cel ce nu urmează pe Hristos. Căci ce folos este a te numi ceeace nu eşti şi a purta numele altuia? Dacă simţi o mândrie a te numi creştin, împlineşte ceea ce îţi cere creştinismul şi atunci vei fi vrednic de acest nume.

In creştinism omul află deslegare la toate întrebările ce chinuesc sufletul celui necredincios, despre: păcat, suferinţă, moarte şi înviere, fiindcă Hristos este „calea, adevărul şi viaţa".

La Naşterea Domnului cerul se apleacă pentru ca să ridice la sine pământul. „Hristos s'a făcut om, pentruca omul să se facă Dumnezeu", adică să facă pe om „părtaş la firea cea dumnezeiască". Prin aceea că Fiul lui Dumnezeu a luat trup omenesc, El a sfinţit trupul nostru, făcându-l vrednic de a fi părtaş la mărirea cea nesfârşită din cer.

Fiecare Crăciun este o chemare a lui Dumnezeu, trimisă lumii prin Fiul Său, de a se împăca cu El. Hristos vine în lume an de an, nu numai pentru a însoţi la această împăcare pre cei nou născuţi ci şi pentru a mişca inimile celor ce trăesc încă în duşmănie cu Dumnezeu.

Creştine, nu sta nepăsător! Dacă nu ai izbutit încă să afli calea păcii, iată acum Fiul lui Dumnezeu vine să te însoţească. Impacă-te cu Dumnezeu, cu aproapele tău şi cu tine însuţi. Cât de îngrozitor este gândul că Dumnezeu cel atotputernic vine să-şi cerceteze moştenirea, iar omul cel împietrit nu grăbeşte spre pace, ci rămâne cu ghimpele urii în inimă. Oare cântarea îngerească, ce răsună în jurul tău, vestind: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire" să nu fi pătruns la urechile tale? Nu vezi cum natura se pregăteşte să aştearnă haina alba a zăpezii peste pământ, iar soarele să risipească întunerecul lung al nopţii? Crăciunul te cheamă la o viaţă nouă.

Este sărbătoarea iubirii şi a păcii. La lumina acestui praznic creştinul cunoaşte că lumea şi mântuirea omenească au izvorât din marea iubire a lui Dumnezeu, care susţine toate. Naşterea lui Hristos, repetită an de an, ne mai spune că dragostea lui Dumnezeu veghează neîncetat deasupra noastră.

Cunoscând acestea, bucuria zilei să umple sufletele voastre, iar „pacea lui Hristos, întru care aţi fost chemaţi, să stăpânească inimile voastre".

Binecuvântarea Domnului să fie cu voi cu toţi.

Pastorala de Crăciun
a P. S. S. dr. Iuliu Hossu, episcopul eparhiei române-unite de Cluj-Gherla

Veneraţi fraţi şi prea iubiţi fii!

Glasul tainic al cetelor îngereşti străbate din nou împărăţia sufletelor credincioase: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oamenii de bunăvoire".

Bucurie mare este pentru întreg norodul lui Dumnezeu, Naşterea Mântuitorului lumii întregi. Bucuria Bunăvestirii dragostei Părintelui ceresc către fiii rătăciţi dela sânurile Tatălui.

In faţa tainei nepătrunse a dragostei lui Dumnezeu ne închinăm astăzi, cu smerenie, în marele praznic al Naşterii Domnului. Un prunc înfăşat în scutece şi aşezat în iesle, iată semnul dat de înger păstorilor întru care vor cunoaşte pe Mântuitorul, izvor de bucurie mare pentru întreg norodul. Aşa a iubit Dumnezeu lumea. Cu adevărat taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută.

Nici o minte omenească, nici o minte îngerească nu poate cuprinde marea taină a dragostei lui Dumnezeu pentru noi cei greşiţi.

Impărat al păcii şi Mântuitor al sufletelor se arată Domnul în lume. Sfânt cântec de leagăn răsună deasupra ieslei sărăcăcioase din Viflaim: „pe pământ pace".

Insetat de veacuri de sufletul omenirii, coboară din ceriuri bunăvestirea Tatălui: „pe pământ pace", Fiul lui Dumnezeu, făcut om, întemeiază împărăţia păcii Sale.

Plinirea poruncilor lui Dumnezeu este preamărirea lui Dumnezeu din partea noastră. Iară acesta coboară în sufletele pacea lui Dumnezeu. Mărire lui Dumnezeu: Pace pe pământ.

Insetăm din tot sufletul pace pe pământ. Nu este pace, pentru că oamenii nu plinesc voia lui Dumnezeu, nu ţin poruncile.

Prin trufaşă călcare de porunci şi neascultare, a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea. Iară, prin plinire de poruncă şi asoultare: împăcarea şi viaţa.

Sufletul lumii este frământat de neascultare şi nesupunere. Neliniştea este rodul neascultării poruncilor lui Dumnezeu. „Toţi zic pace, pace şi nu este pace celor fărădelege" spune Scriptura. Este adevărat, n'au pace cei fărădelege şi nu dau pace nici altora. Fiii neascultării sunt de osândă pentru sine şi pentru alţii.

Sufletul lui Dumnezeu este iubire în plinirea voii lui Dumnezeu. Rodul dumnezeesc este pacea lui Hristos.

Să îmbrăcăm Veneraţi Fraţi şi Pea iubiţi Fii, sufletele noastre în lumina dumnezeescului praznic al Naşterii Domnului şi cu nouă putere de viaţă să urmăm căraera credinţei cu statornicie plinind voia Domnului, ca Naşterea lui Hristos să ne fie cu adevărat de folos.

Purtând totdeauna în suflet dorul de-a fi cel puţin pe această cale împreună cu voi la Sfintele Sărbători v'am grăit cu drag cuvintele Domnului pentru a prăznui împreună Tainele dragostei lui Dumnezeu faţă de voi, pentru a noastră sufletească înălţare spre El. Deastădată am fericirea a vă scrie din cetatea eternă Roman, din preajma mormintelor Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel, pentru a căror închinare am alergat şi a urmaşului Sfântului Petru, Sfântul Părinte Papa Piu XI. Cu suflet copleşit de mângâiere am luat a Lui binecuvântare părintească şi îndulcoşătoare, pentru voi, pentru toţi veneraţii fraţi şi prea iubiţi fii, pe care v'o trimit pe această cale cu dragă inimă. Să vă fie voua tuturor dela mic la mare. dela prunc până la moşneag, chezăşie de toată cereasca binecuvântare.

Hristos se naşte, măriţi-L.
Hristos din Ceriuri întâmpinaţi-L.
Hristos pe pământ înălţaţi-vă.
„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi".
„Dragostea mea cu voi, cu toţi, întru Hristos. Amin".

Programul instalării
prea sfinţitului episcop dr. Vasile Stan, al Maramureşului

Miercuri, 28 Decembrie

Orele 8: **Intâmpinarea** P. S. Episcop în gara Oradea de o delegaţie a consiliului eparhial; orele 9,30, la **intrarea** pe teritoriul eparhiei în gara Valea lui Mihai, de prefectul judeţului, delegaţiile bisericii şi a primăriei; orele 10,40 în gara Carei-Mari de preoţimea tractuală şi autorităţile din oraş; orele 11,25 în gara Satu-Mare, de autorităţile locale, în frunte cu d. comandant al garnizoanei şi d. prefect al judeţului, clerul tractual şi poporul drept credincios; orele 15,30, primirea P. S. episcop în oraşul Sighet la arcul de triumf, de primăria oraşului şi d. comandant al garnizoanei; orele 16 la reşedinţa episcopească, întâmpinat de clerul eparhial.

Vecernia şi privegherea.

Joi, 29 Decembrie

Orele 9, conducerea cu litia a P. P. S. S. arhierei dela prefectura judeţului la capela episcopală; orele 9,30 sfânta liturghie pentru instalare; orele 12, recepţie la reşedinţa episcopească; orele 14 masă festivă; orele 21, concert.

A murit un gazetar de viţă nobilă

S'a stins din viaţă Victor Branisce, directorul „Gazetei Transilvaniei". Ar fi destul să spunem că a plecat dintre noi conducătorul foii înfiinţată de Gh Bariţiu, pentruca să ne dăm seama că intelectualitatea românească din Ardeal pierde o figură proeminentă şi un gazetar de rasă.

Ca să conduci o gazetă cu o importantă misiune istorică, deschizătoare de drumuri timp de un secol, fără îndoială, omului ridicat la o asemenea sarcină i se cereau calităţi alese şi o confştiinţă luminoasă în exercitarea funcţiunii profesionale. *„Gazeta Transilvaniei"* trecuse peste atâtea întâmplări învolburate şi scosese la liman idei atât de hotărîtoare în destinul poporului român, încât micile şi trecătoarele pasiuni omeneşti trebuiau privite cu un aer de înţelepciune erasmică, iar selecţiunea preocupărilor cântărită necontenit cu un sentiment de adâncă şi nestrămutată demnitate.

„Nu ne putem lăsa târâţi de curiozitatea avidă a străzii, scriind orice, fiindcă rolul nostru este să cucerim prestigiu şi încredere" — a ripostat odată, indignat, unul din primii redactori ai ziarului „Times". De atâtea ori problema aceasta s'a pus şi în faţa „Gazetei Transilvaniei", chemată să îndrumeze şi nu să fie îndrumată de năvalnicele pasiuni ale uliţii. Trebuia un astfel de discernământ riguros şi permanent, pentruca ideile călăuzitoare să-şi poată păstra limpezimea, iar comandamentele luptei să nu devieze în confuzii şi pe drumuri întortochiate.

Victor Branisce corespunde unei asemenea chemări prin temperament şi factură intelectuală. Avea oroare de gâlceavă şi ocolea discret pe oamenii înclinaţi spre exagerări. Fire blajină, găsea armonia lucrurilor şi substanţa adevărului în linia, care duce la cuviinţă şi argumentul desprins din proba exactă a faptelor. Ceeace înseamnă în chip curent campanie de presă, luptând împotriva unor oameni, sau instituţii, era o noţiune aproape necunoscută directorului „Gazetei Transilvaniei". Prefera pledoaria convingerilor lipsind-o de un caracter polemist şi se străduia să vorbească cu cititorii prin cel mai perfect ton academic, decis mai bine să nu scrie, decât să înlocuiască maniera aceasta de exprimare.

A putut fi un luptător în arena vieţii publice româneşti din Ardeal, fără să ridice un deget ameninţător, sau să recurgă la violenţe de limbaj. Era în tradiţia intelectuală a familiei din care se trăgea, să pună chibziuntă în toate actele vieţii şi să timbreze conduita cu o generoasă prestanţă sufletească. Aşa a fost Valer Branisce, marele îndrumător politic şi directorul „Drapelului" dela Lugoj. Cu asemenea însuşiri morale s'a comportat Victor Branisce, directorul „Gazetei Transilvaniei" dela Braşov.

In redacţia dinainte de războiu, când era colaborator intern al „Gazetei", articolele sale urmau ca intransigenţa naţională după scrisul judicios şi categoric al lui Aurel Mureşianu. Şi nu rare ori slova românească era urmărită ca un delict de către reprezentanţii stăpânirii. Printre cei cari au cunoscut temniţa dela Seghedin a fost şi Victor Branisce. Apărase drepturi, pentru care nu s'a dat înapoi cu riscul libertăţii, scotind că printre rândurile prime ale militanţilor trebue să fie şi gazetarii.

După unire, Victor Branisce a ajuns directorul „Gazetei". Era succesorul cel mai potrivit, cunoscând, nu numai tradiţiile de luptă ale redacţiei, dar şi spiritul în care trebuia condus ziarul în noile rosturi ale statului mărit. Mulţi ani în jurul „Gazetei" s'a concentrat aspiraţiile vieţii ardeleneşti. Directorul atenua forma prea ascuţită a unora şi umplea cu chibzuinţa sa altele, cari i se păreau prea vag exprimate. Peste amărăciuni şi deosebiri de vederi, nu s'a uitat niciodată ceeace trebuia apărat cu grijă particulară şi anume, ideia unităţii şi a conştiinţei ţării întregite. Gândirea lui Victor Branisce şi facultăţile lui sufleteşti erau prima garanţie, că în coloanele ziarului dela Braşov să nu se depăşească limita misiunii publicistice şi a unui organ cu prestigiu.

Ales senator, Victor Branisce s'a achitat de acest mandat cu aceeaşi onorabilitate ca în scrisul său de peste trei decenii. Acolo unde a avut de spus un cuvânt, l-a rostit cu competinţă şi cu măsură, iar interesele obştesti au fost apărate cu înţelegere şi bunăvoinţă, înlăturând din gesturi şi maniere orice patos demagogic, de care îl despărţea însăşi firea sa blândă şi modestă.

Revenind la masa de scris, şi-a luat locul liniştit, trecând peste orice ambiţie deşartă, sau poftă de parvenire. Bugetul „Gazetei" n'a fost niciodată în măsură a-l răsplăti după contribuţia ce o dădea cu atâta devotament. Munca în redacţia foii dela Braşov a fost dela început şi până la sfârşitul vieţii lui Branisce, o operă de sacrificiu în sensul cel mai pust al cuvântului. Dar, obişnuit cu bucurile puţine ale vieţii; gazetăria rămânând un mare rost moral pentru el, chiar atunci când nu-i asigura o existenţă mulţumitoare. De multe decenii nu se cunoaşte un om atât de legat sufleteşte de profesiunea ziaristică şi Victor Branisce face parte dintre puţinele excepţii de dărnicie sufletească în mijlocul unei bresle lovită crunt de multe ori.

Victor Branisce a făcut din gazetărie apostolat. Şi acesta e un mare titlu cu care coboară în mormânt.

V. M.

Serbarea dela penitenciarul tribunalului Arad

Arad, 22 Decembrie

Ieri s'a ţinut la penitenciarul tribunalului local, serbarea de Crăciun organizată de Societatea de Patronaj, cu concursul stolului de străjeri a liceului „Moise Nicoară", pe seama deţinuţilor de aici. La serbare au participat d-nii: Romulus Orezeanu, primul preşedinte al tribunalului; Nic. Ludoşan, preşedinte de secţie; d-na prof. Ionescu, d. Petre S. Ionescu, prim procuror, Ion Blănaru procuror; Constantin Dogaru, revizor şcolar; d-na Vlad, prof. Emilian Vlad, Murgescu, judecător de instrucţie, ş. a. Organizarea efectivă a serbării a avut-o d. Nicolae Rădulescu, director al penitenciarului, care a dat şi acum dovadă de multă pricepere.

Programul a început cu Imnul Regal, cântat de corul străjerilor dela liceul Moise Nicoară, condus de d. prof. Sever Ageu. A continuat printr'o inimoasă şi emoţionantă cuvântare a părintelui protopop Florea Codreanu, care s'a adresat sufletului deţinuţilor, dându-le sfaturi şi învăţături, speranţe şi nădejdi întru ertarea păcatelor.

A urmat distribuirea darurilor constând din articole de îmbrăcăminte, alimente, rufărie, ţigări, prăjituri, cozonaci, etc. Distribuirea darurilor a prilejuit din partea deţinuţilor, scene emoţionante.

Restul programului, a fost compus din recitări făcute de către deţinuţii minori, diferite cântece şi colinde executate de corul străjerilor şi cel al deţinuţilor. Străjerii au prezentat, înainte de încheerea festivalului, „Vasilca", „Sorcova" şi „Plugusorul".

D. Romulus Orezeanu, preşedintele societăţii de patronaj, a rostit, o cuvântare în care a mulţumit tuturor pentru participarea la opera de ridicare morală a deţinuţilor întreprinsă de societatea de patronaj şi pentru sprijinul ce i s'a acordat de toţi factorii importanţi din oraş.

Ultimul punct al programului a fost „Urare de Crăciun" cântată de corul deţinuţilor. A impresionat mult urarea făcută celor prezenţi, de către cei ce-şi vor petrece Crăciunul departe de cămin şi de familie.

ŞTIRI DIFERITE

ORADEA

RAZII POLIŢIENEŞTI. — Zilele acestea au avut loc o serie de razii poliţieneşti în întregul oraş. Scopul acestor razii a fost, ca să cerceteze şi să se stabilească situaţia fiecărui cetăţean al Oradiei. Au fost arestaţi şi reţinuţi la poliţie aproape 500 de persoane cari nu aveau actele în regulă. Acei cari sunt străini de oraşul nostru au fost îndrumaţi la domiciliul lor, iar acei cari nu sunt înscrişi încă la biroul Populaţiei sunt îndrumaţi şi obligaţi să o facă. Organele poliţieneşti atrag atenţia cetăţenilor ca să-şi procure din vreme actele necesare spre a înlătura pe viitor neplăceri.

O MASA ZILNICA PENTRU SARACI. — Duminică s'a inaugurat printr'o slujbă religioasă la care au asistat mai mulţi nevoiaşi ai oraşului, masa săracilor organizată de Oastea Domnului. Din daniile orădenilor se poate servi timp de aproape 4 luni pe an o masă destul de consistentă pentru peste 80 de nefericiţi. E o faptă care merită toată lauda şi d. Pompiliu Dan animatorul acestei fapte caritabile merită toată lauda.

DATINILE DE CRACIUN LA ŞCOLI. — E frumoasă manifestarea aceasta a tineretului şcolar pentru datinile de Crăciun. La toate şcolile din Oradea s'au organizat serbări unde elevii veniţi din diferite regiuni ale ţării aduc fiecare specificul regiunii lor. Din combinarea lor într'un program bine închegat, avem un ansamblu frumos. Liceul industrial de sub conducerea d-lui N. Bodor ca şi şcoala normală de băeţi unită, ne-au dat serbări bune în ultimele zile.

SERVITOARE HOAŢA. — Zilele trecute s'a comis o spargere la magazia Capeos din Marghita şi s'au furat mai multe obiecte şi suma de 3000 lei. Făcându-se cercetări s'a aflat că spargerea şi tâlhăria au fost comise de servitoarea Josefina Latka. In camera sa au fost găsite o parte din lucrurile furate. Cu actele dresate a fost înaintată parchetului.

FURĂ UN SAC DE FAINA. — Tâletorul de lemne Lăcătuş Ludovic din comuna Palău, întorcându-se acasă dela Oradea, a furat un sac de făină din carul lui Suci Alexandru din aceeaş comună.

TURDA

SARBATORIRE. — Profesorii dela liceul „Regele Ferdinand" din localitate au sărbătorit, printr'o masă colegială, pe colegul lor Iasinchi, ieşit la pensie în toamna acestui an.

D. P. Suciu, directorul liceului, a vorbit arătând munca pe care a depus-o pe terenul şcolar şi extra şcolar sărbătoritul.

D. Ilie Marinca, directorul liceului comercial şi comandantul legiunii de străjeri, a arătat meritele profesorului Iasinchi, care a rămas încă un om al muncii şi al datoriei continuându-şi activitatea în diferite societăţi.

Profund emoţionat, sărbătoritul a mulţumit vorbitorilor.

ORĂŞTIE

DATINILE DE CRĂCIUN. — Un grup de elevi-străjeri ai liceului „Aurel Vlaicu" vor umbla cu colinda în ajunul Crăciunului, sub conducerea d-lui Nic. Praţia, prof. de muzică. Este o lăudabilă iniţiativă şi credincioşii au datoria să-i primească cu drag pe vestitorii Naşterii lui Isus.

In acelaş timp, organele autorităţilor publice sunt insistent rugate, ca să împiedice colindatul cerşetoresc al ţiganilor, cari compromit simţul moral-religios.

ŞCOALA PRIMARĂ DE BAEŢI organizează ser